

Bilag til f. t. l. vedr. Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber m.v. (Bind III)

kunne beslutte at opretholde, ændre eller trække udkastet tilbage. Beslutningen skal begrundes. Hvis Kommissionen beslutter at opretholde udkastet, skal det i begrundelsen underbygge sin opfattelse af, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Herefter vil Rådet og Europa-Parlamentet skulle overveje – under særlig hensyntagen til både de nationale parlamenter og til Kommissionens begrundelser – hvorvidt forslaget overholder nærhedsprincippet. Hvis enten 55% af medlemslandene eller et flertal i Europa-Parlamentet vurderer, at forslaget ikke stemmer overens med nærhedsprincippet, vil forslaget blive afvist.

Løbende orientering om nærhedsprincippets anvendelse

For at give medlemslandenes nationale parlamenter mulighed for løbende at følge nærhedsprincippets anvendelse skal Kommissionen hvert år udarbejde og forelægge en rapport herom for de nationale parlamenter. Rapporten forelægges også Det Europæiske Råd, Europa-Parlamentet og Rådet.

Nationale parlamenters rolle på andre områder

De regler, som styrker nationale parlamenters rolle på andre områder end nærhedsprincippet, findes både i traktaten og i en særlig protokol om nationale parlamenter.

Blandt de nye traktatbestemmelser, som understreger de nationale parlamenters rolle, er først og fremmest en vetoet til de nationale parlamenter i forbindelse med den nye, såkaldte generelle passerelle i TEU art. 48, stk. 7 (art. 48, stk. 7). Bestemmelsen giver mulighed for på et senere tidspunkt at overgå til kvalificeret flertal i Rådet og at gøre Europa-Parlamentet til medlovgiver inden for visse områder af traktaterne. Nationale parlamenter er endvidere tildelt en vetoet i forbindelse med familieretlige aspekter af den specifikke passerelle om civilretlige spørgsmål, se TEUF art 65 (art. 81). Se nærmere neden for i kapitel 4.4 om tilpasningsmuligheder.

Nationale parlamenters vetoet ved brug af den generelle passerelle

- De nationale parlamenter skal informeres, hvis Det Europæiske Råd ønsker at benytte den generelle passerelle til at overgå til kvalificeret flertal eller almindelig lovgivningsprocedure.
- Hvis blot ét nationalt parlament gør indsigelse inden for en frist af 6 måneder kan den generelle passerelle ikke anvendes.

Den reviderede protokol om de nationale parlamenters rolle i EU indeholder en række nye og udvidede bestemmelser om omfanget af institutionernes pligt til at informere medlemslandenes nationale parlamenter. Efter den eksisterende protokol skal Kommissionen alene sørge for, at forslag til lovgivning foreligger i så god tid, at hver enkelt medlemslands regering kan sikre, at det nationale parlament kan modtage dem, som det er hensigtsmæssigt. Med den reviderede protokol forpligtes Kommissionen til at fremsendelse skal ske direkte til medlemslandenes nationale parlamenter og således uden regeringernes mellemkomst.

Protokollen er formuleret ud fra et ønske om i højere grad at inddrage de nationale parlamenter i EU's aktiviteter og om at øge deres muligheder for at give udtryk for deres synspunkter. Det gælder både i forhold til udkast til EU-lovgivning og andre spørgsmål, der kan være af særlig interesse for de nationale parlamenter. Protokollen skal også ses i sammenhæng med nationale parlamenters kontrol med nærhedsprincippet, som beskrevet ovenfor.

Kommissionen er med henblik herpå forpligtet til at sende alle sine høringsdokumenter (grøn- og hvidbøger samt meddelelser) direkte til medlemslandenes nationale parlamenter. Det skal ske, så snart dokumenterne er offentliggjort.

Kommissionen skal endvidere til de nationale parlamenter fremsende det årlige lovgivningsprogram og alle andre instrumenter vedrørende programmering af lovgivning eller politikstrategi. Fremsendelsen skal ske samtidig med, at fremsendelse sker til Europa-Parlamentet og Rådet.